

KOMÁROM és VIDÉKE

PÁRTONKIVÜLI FÜGGETLENSÉGI 48-as POLITIKAI HETILAP.

Megjelenik: Vasárnap a kora reggeli órákban.

Előfizetési ár:
Égész évre helyben 4 korona vidéken 6 korona.
Fél évre " 2 " " 3 " "
Negyed évre " 1 " " 1,50 " "
Egyes szám ára 8 fillér.

Szerkesztőség és Kiadóhivatal:

Kis-Baross-utca 1. sz.

Előfizetési és hirdetési díjakat
kiadóhivatal veszi fel.

Apró hirdetések egyszeri közlése 15 szóig 1 korona.
Minden további szó 6 fillér. Nyilttéri közlemények
garmond sora 30 petit sora 40 fillér.

Kéziratokat nem adunk vissza.

V. évfolyam.

24. szám.

Komárom, 1908. június hó 21.

Biztató kilátások.

A májusi és június eleji esők milliókat értek. Május első felében tikkasztó hőség ejtette aggodalomba a gazdákat, de amikor legnagyobb volt a szükség jött az isten segítsége, meg-eredtek az ég csatornái és hullott az áldás a felhők táborából. Ezek az esőzések kitünő hatással voltak a vetésekre és a földművelésügyi miniszterium jelentései szerint legalább is közepesen jó termésre van kilátás. Ha az időjárás kedvező marad az aratásig, akkor jó termésünk lesz. Ezeket a biztató kilátásokat nem ronthatja meg az a sajnálatos körülmény, hogy az ország egyes részein pusztító jég esett. Ez a jég mindenesetre kárt okozott a sujtott területek gyümölcseiben, az általános eredmények nem igen változtak.

Ugyancsak ráfér a magyar gazdaságra ez a remélt, kedvező termés. De ráfér a fogyasztó közönségre is, amelyet olyan súlyosan érint a drágaság. A tavalyi gyengécske termés hatását súlyosan érezte földművelő országunk, dacára annak, hogy a mezőgazdasági termények ára oly hallatlan magasra szökött. Mert ha drágán kelt is a buza, vagy egyéb vetemény, de oly kevés volt az, ami eladásra került,

hogy az olesóból, de sokból, sokkalta több jutott volna a gazdának. A fogyasztóközönségre nézve pedig valóságos csapás volt a drágaság különösen a szegényebb néposztály érezte meg súlyosan és ha azelőtt ritkán került hus az asztalra, ez idén még gyérébben került rá a sor a tápláló eledelekre. Az ország lakosságának minden rétege boldog reménykedéssel néz elébe a kedvező aratásnak, amely előreláthatólag végét fogja vetni a földi drágaságnak.

Ezek után csak két kedvező körülményre van szükség. Az első az, hogy az aratási munkálatok gyorsan és zavartalanul bonyolítassanak le. Hála Andrassy Gyula gróf belügyminiszter energikus intézkedéseinek, nincs kilátás arra, hogy az aratást sztrájkok zavarják meg. A belügyminiszter számtalan földmunkás szövetségi csoportot föl-ozsztatott, számosakat megrendszabályozott és tudtára adta a szocialista párt-
nak, hogy azon esetben, ha a földmunkások között tervszerű sztrájk-izgatást folytatnak, az egész szövetségüket föl fogja oszlatni. Ez a jogos fenyegetés hatott. Csend és nyugalom van magyar alföldön. A részben kijózanodott, részben megfélemlített földmives munkásoktól nincs mit tartani,

békésen fognak aratni. Amihez természetesen az is szükséges, hogy a munkaadók legmesszebbmenő előzékenységgel viseltessenek aratóik iránt és gondosan betartsák a velük kötött szerződést. Mert hiába a hatóság-erélye és a szuronyok csillogása ott, ahol a munkások érdekein csorba esik.

A nyugalmas és békés aratásnak illetve a termények gyors értékesítésének egy másik főfeltétele is van. — Ez a waggonbőség. — A nagy drágaságnak részden a mult esztendőben oly súlyosan érzett waggonhiány volt az oka. M. Á. V. amelynek forgalma ebben a lezajlott utolsó évtizedben negyven százalékkal emelkedett, míg a befektetések alig tíz százalékot tettek ki, nem tudja lebonyolítani a még folyton növekedő forgalmat, csakis abban az esetben, ha megfelelő nagysá-
rányu befektetések eszközölnének, elsősorban a M. Á. V. waggonparkját néhány ezer új waggonnal fölfrissítik. Ez az utóbbi már részben megtörtént, amennyiben több mint kétezer új waggon szalad a síneken, de az artás idején édeskevés lesz. Legalább még háromezer waggonra van szükség, hogy a gabona augusztus és szeptember havában rendeltetési helyére juttatható legyen. El kell ismernünk

„Komárom és Vidéke“ tárcája.

— Apró történetek. —

A G Y E R M E K.

Egy polgárasszony az est sötétjében egy kapu alatt fekete kendőbe burkolt csecsemőt talált. Nem sokat teketóriázott, mert hát sajnálta a nyöszörgő kisdedit, újból begöngyöltette a kendőbe, karjára vette és miközben hazafelé tartott, eképp monologizált.

— Jóságos Isten, ily lelketlenség! Kinek az ég gyereket ad, eldobja magától, ki meg szeretne egy kis babát, azt nem áldja meg vele. Talán nekem volt ez szánva. Igaz, hogy én és az uram alig tudunk megélni a sovány keresetből, de majd csak felnövejtük a kicsikét, ha az Isten úgy akarja.

Szinte rohant jókedvén s míg egyre dédelgette, becézgette karján a csecsemőt, elgondolta, hogy fog örülni az ura a csöpségnek, mert mindenkor hő óhajtása volt egy ily apró jószág.

Hazaért. Amint benyitott az ajtón, se szó, se beszéd, letette az asztalra a „fekete csomagot”.

— Mi jót hoztál, asszonyom? — kérde férfi és szétfejté a kendőt.

Alig tudott hová lenni ámulatában mikor megpillantotta a különös ajándékot, melylyel meglepte felesége, de csakhamar magához tért és gyengéden megfogta két kezével a gyermeket, fölémelte a levegőbe és úgy himbálta a feje fölött. Nagy öröme tellett benne.

A magzat fölémelésével egyidejűleg a kendő bensejéből valami a földre pottyant. Az asszony utána nyúlt. Felveszi. Egy hatalmas bugyelláris volt.

Erre már a férfi letette a gyermeket és kikapta az asszony kezéből a nagy pénztárcát. Ovatosan kinyitja, hát — uram fia — telisdet teli volt ropogós bankókkal. Alig győzték megszámlálni. De mégis csak össze-számlálták. Kerek ötezer pengő volt.

— Vagyonos családból való — morgotta a férfi, miközben zsebregyugta a bankókat.

— Talán grófi gyerek — tette hozzá az asszony.

Azután egyszerre elkomorodtak. Mintha egy gondolatuk lett volna.

Es szólt az ember:

— Eh, minék is nekünk gyerek! Ha eddig nem volt, ezután se kell. Egyebet se tenne, mint bögne nappal és éjjel.

— Igazad van, — jegyzi meg az asszony — szegényesen éltünk idáig gyerek nélkül, most hogy lesz mit a tejbe aprítani, csak galibát csinálna egy poronyt.

— Ez az igaz beszéd — folytatja a férfi — vidd csak azonnal vissza, ahonnan elhoztad.

Es az asszony gondosan bepólyázta a fekete kendőbe a gyermeket és vissza vitte oda, a honnan elhozta.

TÖBBET ÉSZSZEL...

Az országuton haladt két vándorlegény. A mint lassu léptekkel bandukolnak, szinte egyszerre pillantottak meg a földön mindkettőn egy erszényt.

hogy a kereskedelmi miniszter által benyújtott beruházási törvényjavaslat a magyar államvasutak cselekvő képességét hatalmasan fel fogja lendíteni, csak az a sajnálatos, hogy ez a fellendülés az idején aratás után még nem lesz érezhető. Attól tartunk tehát, hogy az idén még fenyeget a waggonhiány réme.

Uj huszkoronások.

Rózsaszín helyett kék.

Azok a boldog halandók, akik eddig rózsaszínű husz koronás papírpénz birtokosai voltak, a jövőben kék huszkoronásokat foghatnak roogatni. Az osztrák-magyar bank az új huszkoronás bankjegyek kibocsátását június 22-én kezdi meg és a jelenleg forgalomban levő huszkoronásokat bevonja. A bevonásra vonatkozó megállapodás a következő:

A jelenleg forgalomban lévő 1900. évi március hó 31-éről keltezett 20 koronára szóló bankjegyek az osztrák-magyar bank fő és fiókintézetinél 1910 június 30-ig fizetéképp avagy átváltás végett beszolgáltatandó, úgy hogy e bankjegyek bevonásának utolsó határideje 1910 évi június hó 30-án lejár.

Ettől az időponttól kezdve e behívott bankjegyeket az Osztrák-magyar bank bankintézetei már csak átváltás végett fogadják el.

1916. évi június hó 30-ika után az Osztrák-magyar bank többé nem köteles [alapszabályok 89. cikke], a behívott 1900 évi március hó 31-éről keltezett 20 koronára szóló bankjegyeket beváltani vagy felcserélni.

Az új huszkoronás francia mintára készült papírpénz. Mindkét oldalán vízjegy nélkül készült papíron van nyomtatva, az egyik oldalon magyar, a másik oldalon német szöveggel.

A tulajdonképeni 140 milliméter széles és 80 milliméter magas jegyképet egyenes vonalú, derékszögű, tarka, fehér vonalakkal guilloché-ozott keret határolja, mely fent a közepén az értékmegjelölést „Husz korona“,

Utána kaptak. Az egyik felét az egyik, a másik felét a másik fogta görcsösen.

Mind a kettő magának akarta vindikálni a tulajdonjogot. Egyik sem engedett.

Szó szót követett, majd midőn berekedtek a nagy disputálásba, nem voltak restek karjaikat is segítségül venni.

Kékre, vörösre verték egymást, meg rugdosták, félholtra öklözték egymás, míg az egyiknek a verekedés hevében ötlete támadt. Hopp, megállj! — szólt zihálva, fujva. — Talán így agyonveri egyik a másikat, vagy egymást ütik agyon, s aztán az ördögé lesz az erszény. Nem volna jobb testvériesen, baráti módon megosztzkodni a tartalmán annál is inkább, mert egyszerre láttuk meg az erszényt.

— Mondasz valamit, — szólt a másik — Szent a béke és közös az erszény tartalma.

Ezzel az első felvette a verekedés közben eldobott erszényt, kinyitotta, hát nem volt benne egyéb mint — két gomb.

Egymásra néztek és hallgattak. Szótlanul folytatták tovább az utjukat.

Négysz.

illetve „Zwanzig Kronen“ és a sarokban e számot „20“ mutatja.

A bankjegy mindkét oldalán kékszinű, jobbfelül guilloché-ozott, tagolt, tojásdad keretben egy női eszményi fej mutatkozik előlről, balfelül pedig guilloché-ozott tojásdad rozettakeretben a magyar oldalon a magyar szent korona országainak cimere, a német oldalon a stílizált ausztriai császári sas.

A tarka alapnyomaton felváltva guilloché-ozott díszítmény és domborműforma „20“ as szám, fent a közepén a magyar oldalon zöld alapon szintén domborműforma balra tekintő vörös női fej látható: a német oldalon jobbra tekintő ugyanilyen zöldszinű fej van, de vörös alapon.

E domborműforma, arcéllal ábrázolt fejek alatt a jegykép két tojásdad kerete között van a jegyszöveg, melynek aláírásai az alsó keretszegélynek fehér vonalakkal guilloché-ozott széles szalagján olvashatók.

A magyar oldalon a jegy száma, a német oldalon a sorozata van fekete színnel nyomtatva és pedig jobb- és balfelül az előbb említett domborműforma, arcéllal ábrázolt női fejektől.

Ilyen lesz az új huszkoronás, amit jó így leírás útján tudomására andi azoknak akik ezt is, mint a régit csak messziről láthatják.

Színház.

Hétről-hétre telve Thália temploma! Dicső dolog színészeinktől, hogy játékaik olyan vonzerőt tudnak gyakorolni a közönségre, mely nagyobb igényeket is kielégítene, Állandóan feltámasztják a közönséget, Teátrum sem éri ezt el mindenkor. Igaz ugyan, hogy ebből a dicsőségből színészeinket illeti az elsőség, de ha úgy vesszük a dolgot, — hiába van vásár, ha nincs vásári nép. Színészeink türekvése és a közönség folytatni látogatása gazdagon megtermi a fáradozás gyümölcsét, színészeink folyton új és új darabokban gyönyörködteik a mi kedves közönségünket, a mi reakjuk nézve nagyon nehéz feladat, de a közönségnek meg annál nagyobb élvezet. Aldoznak ők szívesen Thália oltárán, sokszor a végkimerülésig, mely szkszor egy próba alakjában foly le, melyet az előadás megkezdése előtt visznek véghez mint például a minapi „A bor“ népszínműnél produkáltak.

Keszlerék egymásután több estén léptek fel: „A Kaméliás hölgy“ „A bor“ „A vasgyáros“ „Ocskay brigadéros“. E négy színdarabban Keszler Ede és bájos szépségű neje Kápolnai Juliska mely darabokban mindig gyönyört és szépséget látott a mi kedves közönségünk.

Mindnyájunknak őszinte öröme szolgál, hogy közönségünk mennyire méltányolja a színművészetet, mely boldogult Megyery Károly idejében nem virágzott talán századrésznire sem és Schakespeare is csodálkozását fejezné ki rajta, hogy ennyire fejlődött. Ma nem öt forint az értéke egy jó színdarabnak miként jó Megyery Károly idejében, melyből neki csak egy üveg tintára jutott, miből az egyetlen egy sárgakabát megkapta a maga szegénységi bizonyítványához való bélyeget. Ma nem úgy van! Jó pásztornak gyapjas a nyája! Jó színésznek van közönsége! Emitt a művészetnek gyöngyszemekből való füzérei, itt meg a nagy közönségnek igazán szép és eemes, sokat feláldozó pártolása.

Lássuk csak, hogy milyenek az előadások?

„Peleskei nótárius“ című bohózatot adták a minap, melyet a Közművelődési egy-

let rendeztetett, mely gyermek előadás volt. Az apróságok felejteni nem fogják egy hamar ezt az estét. Arkosi dícséretet érdeme mint Bacur Gazsi

A milliárdus kisasszony Strausz elbűvölő operettjét adták csütörtökön este, melyben nagyon szép sikert el Moly Margit a közönség kedvence, ki már szüneteit egy hét óta. Fialatosan jókedvű pajzsonkodással játszott. Radó Aranka játékát minden tekintetben dícsérhetjük. Hidy Irénnek kimint vendég volt fellépésében a Panama kupléja bőven aratott tapsokat. Arkosi, Földesi nagyon jól megfeleltek a szerepüknek. Szalmáról is így adunk véleményt. Szalóki, Szalai Márkus jól kiaknálták a szerepüket, mely komikum és derűtség közepette ment végbe.

A kaméliás hölgy Dumas színművében aratott nagy sikert. Keszlerék, Kápolnai Julia. Ő juttatta az egész darab sikerét. Jó izlése volt, kis ámor minden dolgaiban meglátszik rajta, hogy Márkus Emília árnyéka vette körül, ki a szemekből könnyeket tudott kicsalni. A többiek játéka is nagyon jó volt.

A tavasz Strausz operette, mely fülbe-mászó zenéje által folyton vonzotta a közönséget. Áe este Pozzonyi Lenke a társulat szép iskolázott hangu primadonnája lépett fel. Művölő hangjával a közönséget ámulatba ejtette. Hasonló sikert ért el Radó Aranka is s kitűnő játékát megkellett ismételné. Halmi Kornélia igen kitűnőnek felelt meg szerepének. Hidy Irén a csudálatra méltó mozgékony-ságával aratott sikert. Földesi a társulat atyamestere, nagyon tudta, hogy mikép lehet a fából vaskarikát csinálni.

A bor ment vasárnap este, Keszlerék felléptével, mely szép számú közönséget vonzott. Nagyon sajnáljuk, hogy K. Kápolnai Juliskának kis szerep jutott. Czako Mici, Rózi szerepében kedves játékot produkált. Fűredi Ilonka szerencsétlen szerephez jutott. Földesi mint lódoktor, kitűnő volt, Szalóki is többször megnevettette a közönséget.

A vasgyáros Ohnet színművében Keszlerék eddig a legnagyobb sikert érték el a művészi tökéletességben. Halmi Kornélia az anya szerepben megmutatta tudásának gyöngyszemeit. Radó Aranka kedvesen játékosan kis szerepében. Szabó Irma a társulat Sarah Benhardja nagy bámulatot tudott teremteni. Földesi kezében volt az est sikerének a titka.

Ocskay brigadéros, Herceg színművét adták utoljára Keszlerék. A nézőteret a közönség egy talpalatnyi földig lefoglalta, hiszen mesteri játékában bucsuképpen játszott a művészpár. Szalóki (a palóc) éppen megvoltunk elégedve játékával, de egy kissé még is másképp kellett volna csinálni, nem akarjuk ugyan az értem koszoruját megtépázni, de nekünk is van kissé izlésünk és több szem többet lát. Több ember több hiányt vesz észre.

Hirek.

— **Az anyakönyvvezetés köréből.** A vármegye főispánja Halmos Antal felsőgallai segédjegyzőt a felsőgallai anyakönyvi kerületbe anyakönyvvezető helyettesé teljes hivatással kinevezte.

— **Tanitógyűlés.** A komáromi ref. egyházmegye tanítótestülete mult szerdán a komáromi kollégium nagytermében évi rendes közgyűlést tartott, a melyen az elnöki jelentést fogadták el első sorban. A bíráló bizottság beszámolt a pályamunkákról. Majd Mészáros Dénes, nemesesai tanító szabad előadást tartott a tanítók országos bizottságának ujjaszervezéséről. Utána Kurucz János értekezett az emlékező tehetség fejlesztéséről. Végül a pénztári jelentést fogadták el és folyó ügyeket tárgyaltak. A gyűlés igen látogatott volt.

— **Mezőgazdasági tanfolyam.** A földművelésügyi miniszter július 20-tól augusztus 14-ig terjedő tanfolyamot rendeztet a gazda-

sági ismétlő-iskolákat vezető tanítók számára a komáromi földmives iskolánál, ahol 20 tanító nyer felvételt. A tanulmányi általány 100 K. Jelentkezni lehet a kir. tanfelügyelőnél. Ezzel egyidejűleg még 14 földmives iskolánál rendeztek hasonló tanfolyamot. Tanítónőket Kecskeméten képezik ki.

— **Tandijmentesség.** A m. kir. vallás-és közoktatásügyi miniszter elrendelte, hogy az iparos és kereskedő tanonciskolák fenntartói az állami gyermekmenhelyek kötelekébe tartozó és tanonciskolába járó elhagyott gyermekeket tandijmentességben részesítsék, iskola szerekkel és könyvekkel lássák el.

— **Utonállás.** Nagy Mária naszályi hajdon csunyan megjárta a mult heten. Ugyanis 300 koronát vett ki a takarékpénztárból és felkerekedett, hogy a pénzt Kömlődön lakó nővérehez vigye. Az uton teknős cigányok támadták meg a leányt, kifosztották nemcsak pénzéből, de még ruháját, cipőjét is elvitték. A beérkezett feljelentés következtében a csendőrség összefogdosta a teknős cigányokat és a tatai járásbírósnak átadta.

— **Mikor kezdődik az ingyenes népoktatás?** 1910. szeptember 1-től az elemi népoktatásban a tandíjat az állam fizeti. F. hó 1-én nyújtotta be a közoktatásügyi miniszter az erről szóló törvényjavaslatot a képviselőház elé. Az állami iskolákban már 1909. szeptember 1-én lép életbe ezen törvény; de a többiekben csak 1910. szept. 1-én.

— **A győri cipészkiállítás és kongresszus kedvezményes jegyei.** A kereskedelmi miniszter a győri cipészkiállítás és kongresszus résztvevői számára kedvezményes áru jegyeket engedélyezett. Erről ma a következő leirathat értesítette a győri kereskedelmi és iparkamarát: Folyó évi május hó 18-án 1647. sz. a. kelt felterjesztésére, előadott kérelmére értesítem a kamarát, hogy a folyó évi augusztus havában Győrött tartandó országos cipész ipari kongresszus alkalmából, az ezen kongresszusra utazó cipész kisiparosok számára az alsóbb kocsiosztályu menetdíjkedvezményt engedélyeztem, és ehhez képest utasítottam a m. kir. államvasutak igazgatóságát, hogy az említett kedvezményt a szokásos módokat mellett becsássa rendelkezésére. A továbbiak végett lépjen érintkezésbe az államvasutak igazgatóságával.

— **Adóelengedés jégkár esetén.** Tekintettel arra, hogy a napokban az ország számos vidékén nagy jégesők voltak és a jégcsővel kapcsolatos felhőszakadások helyenként a termést részben igen nagy mértékben, részben teljesen elpusztították, föl hívjuk olvasóink figyelmét arra, hogy ilyen elemi csapások esetén az adót egyharmad, kétharmad részben, esetleg egészen is elengedik. Adóelengedésre a kárvaltott gazda csak akkor tarthat igényt, hogyha a községekben a községi előljárásnál, városokban pedig a polgármestereknél a káreset megtörténte után számított nyolc napon belül az írásban bejelenteni és a kár fölvetelére szükséges nyomtatványokat, melyek ivenkint 4 filléért beszerezhetők, a bejelentéshez csalolja. Ha valamely vidéken több kárvaltott van, azok nevében két meghatalmazott képviselőjük kérheti az adóelengedést.

— **A nyári idény a budai Szt.-Lukács-fürdőben** rendkívül élénk és látogatott. A május havi vendégnévsorból felemlítjük a következőket: Föthy Ibram basa és neje,

belgrádi nagykövet, Konstantinápoly. James Black, Alexandria. Emerico Fratelli vasuti főfelügyelő, Torino. Walter János kereskedő, Wien. Derimoff Steva, Odessa. Georgesou Constantin, Bucarest. Petrovic Lyuba, Palánka. Haller József és neje, Wien. Ciupe Nicolae, Braila. Demayó Mátyás, Belgrád. Müller Károly és neje gyáros, Wien. magyarádi Boross Zoltánné és leánya, Aranyosmedgyes. Dr. Horváth Lajos ügyvéd, Kassa. Rakottvay György és kíséret, gyáros, Losonc. Pernicei Szaich Gyula és családja, községi jegyző, Káty. Lencsés Ambrus, Nagyszeben. Bannert Antal főmérnök, Szatmár. Dr. Dobroszláv Péter és neje, orsz. képviselő, Temesvár. Sonnevend Frigyes, törv. bíró, Szegszárd. Dr. Kolozsváry Sándorné, Kolozsvár. Mikó Péter földbirtokos, Liptószentmiklós és még számosan.

— **A tejhamisítás ellen.** Mivel a tejhamisítás meggátolására hozott eddigi rendeletek, törvények nem bizonyultak elégségeseknek a visszaélések meggátolására, erre való tekintettel a m. kir. földművelésügyi miniszter felhívta az összes törvényhatósági joggal felruházott városokat, hogy a tejhamisítás lehetetlenné tételére alkalmas javaslatokat terjesszék fel hozzá.

— **Méhészeink vándorgyűlése.** A komáromi méhészegylet ez idei vándorgyűlését július hó első hetében Pusztamonostoron az ottani iskolában, Hiszkek Nándor tanító nagyszabású és igazán meglepő szakértelemmel berendezett méhészetének megtéktetésével kapcsolatban tartja meg. Növeli a vándorgyűlés érdekességét, hogy ugyanott Molnár Gyula nagybirtokos más rendszerű, de szintén szakszerűen kezelt nagyméhészete is tanulmány tárgyat fogja képezni, valamint az, hogy az „Országos Magyar Méhészeti Egyesület” tanulmányai kirándulását szintén a vándorgyűléssel egybekötve tartja, sőt egy országos hírű tagja előadást is fog tartani. Tervbe vétetett a monostori erődítmény s a most folyó vasut- és hidépítési munkálatok megtéktetése is. A közebéd Fehér János kies fekvésű monostori vendéglőjében tartatik s a jónévű vendéglős garancia arra, hogy a társaság ellátása mindenképen megfelelő lesz. A meghívók kibocsátása legközelebb megtörténik s annak ismertetésére még visszatérünk. Az egyesület elnöksége mindent elkövet, hogy a monostori vándorgyűlés méltóan sorakozzék az előző gyűlések sikeréhez. A VII. vándorgyűlés július 7-én lesz. Jelentkezéseket már most elfogad Lakatos-Károly titkár.

— **Felsődnai szövetkezetek szövetsége közgyűlése.** A fenti szövetség e hó 25-én közgyűlést tart, a melyre az elnökség a következő meghívót bocsátotta ki: A felsődnai szövetkezetek szövetsége folyó évi közgyűlését június hó 25-én délelőtt 10 és fél órakor Komáromban, a vármegyeháza nagytermében tartja meg, melyre a szövetség tagjait tisztelettel meghívja. Komárom, 1908. június hó 6-án. Baranyai Géza elnök. Székely Antal titkár. Tárgysorozat: 1. Elnöki megnyitó. 2. Évi jelentés. 3. 1908. évi költségvetés. 4. Az intézőbizottság kiegészítése. 5. Számvizsgáló bizottság választása. 6. Esetleges indítványok. 7. Szociális előadások. A gyűlés után társasbéd az Aranyhordó vendéglőben. Egy teríték ára 2 korona. Ebéd után „Komáromi hitelszövetkezetek központi áruraktára” és ügykezelésének megtéktetése. A folyó hó 22-ig bejelentett vendégek fogadása és elszállásolásáról a titkári hivatal gondoskodik.

— **Katonák szabadságolása.** Már megírtuk, hogy Ófelsége legfelsőbb rendeletére a közös hadsereg tényleges állományu legénysegének jelentékeny része az aratási munkákban való résztvehetes céljából szabadságoltatni fog. Ezzel kapcsolatban Sárkány Ferencz főkapitány a napokban hirdetményt bocsátott ki, melyben tudomására hozza az érdekelteknek, hogy a szabadságolás iránti kérvényeket a szabadságolásonak hozzátartozói a város katonai ügyosztályánál nyújtsák be. A tényleges katonák kérelmeiket az azt igazoló községi bizonyítványok csatolása mellett szolgálati uton terjesztik be.

— **Az ipartörvényjavaslat második része.** Mint említettük, az ipartörvényjavaslat második része is rövidesen megjelenik. Hír szerint az eredeti tervezettől eltérően két új és igen érdekes fejezete lesz a most közteendő javaslatnak. Az egyik a munkásválasztmányokról és a másik a munkáskamrákról szól. Eredetileg ugyanis a munkások részére szintén kötelezővé akarták tenni a szervezkedést, de e helyett most egy állandó munkás választmány fog létesíttetni, mely a munkások képviseleti érdekeit intézi és ugyanaz lesz a munkásoknak, mint az ipar testületek, előljáráóság az iparosságnak. Ez a választmány főleg a munkásoknak a munkaadókkal való közös érdekeinek intézésébe fog befolyjni. A munkások különálló érdekeinek állandó képviseletére a munkáskamara lesz hivatva, melynek kereteit a törvény olyannak tervezi, mint a mostani kereskedelmi és iparkamarákat.

Felelősszerkesztő: Ecsesi Denes.

Laptulajdonos: A Komárom és Vidéke lapkiadóvállalat

KALOGÉN
BRÁZAY SÓSBORSZESZ
FOGKRÉM és SZÁJVIZ

Végre egy gyorsan és biztosan ható tyukszem szer.

COOK & JOHNSONS

amerikai szabadalmazott

TYUKSZEM-GYÜRÜI

1 darab 20 fill., 6 darab 1 K. postán 20 fillér portó.

Kapható a birodalom minden gyógyszer-tárában, valamint orvosságkereskedésében stb.

MITIGYUNK?

hogy egészségünket megóvjuk, mert csakis a természetes szénsav ásványvíz erre a legbiztosabb óvoszer.

Minden külföldit fölülmul hazánk természetes szénsavszívek királya

égést rögtön megszünteti, páratlan étvágygerjesztő. Kedvelt borbiz!

a mohai **ÁGNES**-forrás

Olecsóbb a szódaviznél!

Főraktár: A Komáromi Vendéglősök, Korcsmárosok és Kávások szikvizelőállító szövetkezeténél

Millenniumi nagy érdemmel kitüntetve. Kitünő asztali bor-és gyógyvíz, a gyomor-és gyomorhajosoknak. Middenüft kapható!

Hotel Belvedere Wien,

igazi szép kilátás a legnagyobb és legszebb parkra
WIENBEN, szökőkuttal, vízeséssel, hiddal, tóval és
stb. 200 szoba 1—8 K-ig. bégyszesz és villanyvilágítás.
Mindentéle nagyobb elszállásolás a beérkezés után.
Schneeberg-Aspang vasútállomás mellett. bandstras ser-
Gürtel 27. ■ ■ ■ ■ ■ Telefon 9262.

Staatsbanhoffal, Arsenállal és Südbanhoffal szemben.

Sőlő-sajtók

Gyümölcs-sajtók

„HERKULES“ kettős nyomószerkezettel kézihajtásra

HYDRALIKUS SAJTÓK

magas nyomás és nagy munkaképesség számára

Gyümölcs-zuzók, szőlő-malmok, bogyzó gépek

Teljesen felszerelt

szüretelő készülékek állandóan és kocsira szerelve.

Lé-sajtólók, bogyzó örlők.

Aszaló készülékek gyümölcs és főzelék számára. gyümölcs hámozó és vágó gépek.

Szabad, önműködő, hordozható és szállítható

„SYPHONIA“-permetezők szőlők, gyümölcs, fák, komló és szegecs permetezésére.

Szőlő-ekék

gyártanak és szállítanak jótállás mellett különlegességként legújabb szerkesztés szerint

MAYFARTH PH. és TÁRSA

gazdasági gépgyárai, vasöntője és gőzhamorai által

BÉCS, III. Taborstrasse 71.

Kitüntette 610 arany, ezüst éremmel stb.

Részletes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Képviselek és viszontelárusítók kerestetnek.

BUZIAS GYÓGYFÜRDŐ

vasúti állomás, posta, távirda és telefon.

Közvetlen gyorsvonati kocsik Budapest nyugati pályaudvarról.

Idény május 15 — szeptember 15.

Speciális gyógyfürdő szívbetegek részére, női bajoknál, hólyag és vesebajoknál, kő és fűvényszervek hurutos betalmainál. Sápkor, verszegénység, görvél- és angolkór, általános gyengeség és a női ivarszervek idült bajainál. Radioaktív szénsavas sós és szénsavas vasas források. Prospektust kívánatra küld a FÜRDŐGAZDASÁG.

MUSCHONG BUZIÁSFÜRDŐI

SZÉNSAV-MŰVEK

kartelen kívül szállítanak, azonnal bármily mennyiségű torlesztés vegyileg legrisztább folyékony szénsavat

a világhírű buziásfürdői szénsavforrásokból

Össze nem tévesztendő mesterségesen előállított
kevéské kiadós szénsavval.

Megbízható, szigorúan lelkiismeretes kiszolgálás

Sürgőnycím: MUSCHONG BUZIÁSFÜRDŐ. Interurban telefon 18

GOLDBERGER A. V.

HIRDETÉSI IRODA

BUDAPEST, IV, Róser bazárba

(KÁROLY-KÖRUT 22.)

HELYEZTETETT ÁTT.

Varró gépek

Singer

Kayser

Gritzner

Central bobbin

Adria karikahajos

varró gépek

részletfizetésre kaphatók

SPITZER ADOLF és Társánál

Kossuth-tér és Jókai-u. sarkán.

Császárfürdő BUDAPESTEN. Nyári és téli gyógy hely a magyar irgalmasrend tulajdona. Elsőrangú kenes hévízü gyógyfürdő; modern berendezésű gőzfürdő, kényelmes szappanfűdők, uszodák, török-, kő- és márványfürdők; hőleg-, szénsavas- és villamosvíz-fürdők. Ivók. és belégzési kura. 200 kényelmes lakosztály. Szolid kezelés. Jutányos árak. Prospektust ingyen és bérmentve.

Az igazgatóság

A legrégebbi és a legjobban értesült magyar újság az

EGYETÉRTÉS

A társadalom minden körében egyformán kedvelik. A magyar családok hírlapja.

Előfizetési ára: egy óra 2.40 K.

Főszerkesztő: dr. Pap Zoltán.

Főmunkatárs: Eötvös Károly.

☛ Kérjen mutatványszámot.

Nagy elterjedtsége folytán hirdetései-vel minden iparos és kereskedő az „EGYETÉRTÉS”-ben biztos eredményt ér el. Minden cikk hirdetésére alkalmas, mert olvasó közönsége vegyes. — Kérjen hirdetési prospektust. —

NICK CARTER

bűnügyi regény

Minden füzet teljesen egész.

1—30-ig drbja 30 filléért

kapható a

„PANNONIÁBAN.”

Pormentesítő padlóolaj.

Friss töltésű ásványvizek!

Szives tudomásul!
Nagy raktár Linoleum gyorsan
száradó és Borostyánkő

padlófestékekből,
valamint mindennemű padló-
kenőcsök, viaszokból.
Gyorsan száradó email festé-
tékek kerti és egyéb fa- és
vasbutorok festéséhez az
összes színekben kaphatók.
Szalmakalap
lakkok minden színben. Olaj-
és porfestékek az összes
színekben.

Rehberger Testvérek
fűszer, csemegé, ásványvíz, festék, és lisztker.
: Komárom, Klapka-tér. :

Pormentesítő padlóolaj.

Friss töltésű ásványvizek!

Naponta friss tea-vaj és sajtok.

ÉRTESÍTÉS.

Bátorkodom a n. é. közönség figyelmét felhívni üzletemre,
hol mindennemű tavaszi cikkek u. m. padló festékek minden
színben, padló viaszok, kerti virág- és veteménymagvak, francia-
és angol fűmagvak, továbbá mindennemű fűszerárak a legjuta-
nyosabb árak mellett kaphatók.

Tisztelettel

HEIMLER JÓZSEF

fűszer- és csemegékereskedő

KOMÁROM, NÁDOR-UTCA.

Bor és sör zárt palackokban eladása.

Idei burgonya és borsó.

Komáromi Első Takarékpénztár Áruosztálya

Telefon szám 145. **Komárom.** Kossuth Lajos tér 3.

Mezőgazdasági gépek, (járgányos cséplőgépek, motorok,
rosták, vetőgépek stb.), továbbá az összes gazdasági
cikkek s varrógépek nagyban és kicsinyben, előnyös
fizetési feltételek mellett, részletfizetésre is kaphatók.

Áruosztály-főnök:

RAUSNITZ SÁNDOR.

LEGJOBB MINŐSÉGŰ
HAZAI
GYÁRTMÁNYÚ
OKMÁNY, IRÓ ÉS
FOGALMI PAPIROK
KAPHATÓR MINDEN JOBB
PAPIRKERESKEDÉSSEN

KOMÁROMI FŐRAKTÁR:

„**PANNONIA**“ könyvkereskedés

KOMÁROM, BAROSS-UTCA 6.

Csak egy papírt szívunk, ez pedig

ABADIE

Spitzer Adolf és Társa BUTOR áruháza

Rendkívüli nagy választék. Szolid készítmények.

Mérsékelt ára.

Komárom,
Kossuth-tér és
Jókai-utca sarok.
Kedvező fizetési feltételek.

Egyedül valódi **THIERRY BALZSAMA**
 csak **THIERRY** a zold apácával mint védőjeggyel. Legkevesebb meg-
 küldés 12/2 vagy 6/1, avagy 1 szabadalmazott különleges
 utazó-esaládiúveg 5 korona. — Csomagolás ingyen.

Thiery Centifolium — Kenőcse.

Legkevesebb megküldés 2 doboz 3.60 korona.
 A legjobb haziszerek **gyomorhaj**, **gyomorgés**, **göres**,
köhögés, **melháj**, **Entzündung aller inneren Organe**
 köszvény, tagszagatás, mindentéle **seb**, sorvadás tályog,
 daganat, Verletzungen jeder Art stb. ellen. — Így
 tessék címezni: **Védőangyal gyógyszerár**

Thierry A., Pregrada Rohics mellett.

Raktárak Budapestén: **Török József** gyógyszerész, **Egger J.** és **Egger Leó dr.** és **Vértés L. Lugos.**

Alulírott felhívom a nagy-
 rabesült építető közönség b.
 figyelmét

építési irodámra.

Komárom-Ujváros | Telephon szám
 Igmándi-ut. | 111.

Teljes tisztelettel
Hajagos Andor
 építész és okl. építőmester.

ÉRTESÍTÉS.

Értesítem a n. é. közönséget, hogy
 bármiféle

cserepes munkát

ugymint újmunka, javítás és tetőzetek évi
 jókarban tartását a legjutányosabb ár és jótál-
 lás mellett vállalom el.

kegyes pártfogást kér

DROSZT JÓZSEF

cserepesmester, Mester-utca 6.

NOXIN

Minden jobbüzletben kapható
Hohsinger Testvérek Bpest.

Zimbalmot

ne vegyen míg
Reményi Mihály
 a m. kir. zeneakadémia
 házi hangszerkészítője-
 től árjegyzéket nem
 hozatott Budapestről,
 Király-u. 58. Minden hangszerről árjegyzék
 külön-külön kérendő. 1—52. 1/18.

100000 drb
 - készlet

Szegfü és rózsza

100000 drb
 - készlet

Skorka János rózsza és szegfütelep
 tulajdonos, ajánl direkt külföldről beszer-
 zett **óriás virágu Rem szegfüket**
 és nyakba nemesített **bokor-rózsákat**.
 E nagy készlet miatt egyideig **30 száza-
 lékot** engedélyezek. — Árjegyzék ingyen
 és bérmentve. — Több díjjal kitüntetett
 nagy virágkereszetemben mindenféle **csok-
 rok**, **koszorúk** melyen leszállított árakon
 készíttetek. — **Tenyésztőtelepemről**
 vágott **virágjalmat** és begyökerezedett
 cserepekben nyitló **rózsákat**, **szegfüket**,
jacintokat stb., a legolcsóbb napi árakon
 szállítom. — Sok nemesfajú **szegfümag-
 vaimról** szülő név- és árjegyzekkel kész-
 séggel szolgálok.

Skorka János

:: 5 hold rózsza- és szegfütelepe ::

:: : B.-Szarvason. : ::

Kiadó lakás. Megyeresi-utca
 10. sz. Thali
 Gézané házában 4 szobás lakás a mellékhely-
 ségekkel együtt azonnal kiadó.

TÉVEDÉS,

ha valaki azt mondja, hogy
 jobb kávét vagy pedig olcsóbb-
 ban tud kávét szállítani mint

Fratelli Deisinger

: Búmei üzég :

Budapestben

: a királyi bérpalotában. : :

Megszabadul a gondoktól

ha egy szórakoztató hangszert hozat magának

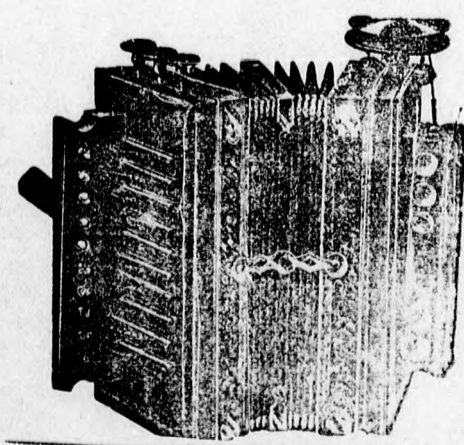
Wagner

a **HANGSZER-KIRÁLY-t**

Bpest, VIII. József-körút 15/v. s

Telefon 67—85.

Több polgári zenekar, számos zeneiskola és a fővárosi hadsere szállítója. —
 Magyarország legnagyobb hangszer-áruháza különlegességi hangszerekben.

Harmonika tapsantókkal és csörgőkkel.

Ezen hangszer, olyannyira czélszerű és eredeti, hogy
 mindenhol kedvelik. Középnagyságu csinos szekrényben
 10 billentyű szabadalmazott nickel sarokvédővel,
 háromszoros erős hangokkal, dupla fuvó és kapcsolókkal,
 szabadalmazott tapsantókkal és csörgőkisérettel, melyek
 az indulóknál és esárdásoknál jutnak érvényre. Ara
 magyar önkéntes iskolák és magyar dalokkal együtt 12 K.

U! „FUVÓORGONA“ U!

Ezen hangszereken bárki 1 óra alatt megtanulhat játszani
 44 cm. hosszú, 12 cm. széles, esontbilentyűzettel
 Reményfa szekrényben 17 ujezást gyűrűvel díszítve,
 — iskolával, dalokkal együtt ára csak 8 korona.

Wagner-harmonikák, elismert jó hanggal
 irt 2.50, 3, 4, 5, 6, 8 forint és feljebb. **Wagner-
 hegedű** 3, 4, 5, 6, 8 forint és feljebb. **Wagner-
 fuvola** 2, 3, 4, 5, 7 forint és feljebb. **Harmo-
 níumok** skola-, templomi és házi használatra alkalmi
 vételárban. Az összes zenekari-, iskola és egyéb más
 hangszerek olcsóbb árban és jobb minőségben mint bárhol.

Képes hangszer-árjegyzék ingyen.

KOMÁROM és VIDÉKE

PÁRTONKIVÜLI FÜGGETLENSÉGI 48-as HETILAP

Megjelenik: vasárnap a kora reggeli órákban.

Előfizetési ár:

Egész évre helyben	4 korona,	vidéken 6 korona.
Fél év	" 2 "	" 3 "
Negyedévre	" 1 "	" 1.50 "

Egyes szám ára 8 fillér.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Kisbaross-utca 1 sz.

Előfizetési és hirdetési díjakat kiadóhivatal veszi fel.

Apró hirdetések egyszeri közlése 15 szóig 1 kor. Minden további szó 6 fillér. Nyiltéri közlemények garmond sora 30, petit sora 40 fillér.

Kéziratokat nem adunk vissza.

VI. évfolyam.

25-ik szám.

Komárom, 1909. július hó 5.

Az iparos és a társadalom.

A hangzatos vagy iparpártolási mozgalommal kapcsolatosan felvetették azon kérdést a magyar társadalom előtt, hogy miért vannak a kaszinóklubok ajtai zárva az iparos osztály előtt?

Hazánkban ugyyszólván merénylet számba megy a finoman ápoltság és durva munkától kérgessé vált kezeket egybe tenni. Pedig ha egy kicsit betekintünk Anglia, Németország, avagy Bajorország nagy iparállamok életébe, úgy teljes joggal felvetett ez a kérdés:

„Nemesít a munka, becsülést szerez a munka!”

Magyarország társadalmi nem ismeri a munkást és így nincs is érzelme annak nemességét összehasonlítani avagy együtt említeni az öt, hét és kilenc koronások vérbeli nemességével. Kórusban tiltakoznak az iparos osztály tolatkodásától az ő szeszelyeik ajtai előtt. Visszautasítják, mert nincs meg az alapi műveltség, a sima társalgási módor az iparosban. És igazuk van.

Mert tény és valóság, hogy iparosaink legnagyobb része nemhogy nem kelhet versenyre, de egyáltalában

nem is állhat sorompóba a külföld mellett, társadalmi műveltségben. Ezt tudjuk, elismerjük mi magunk is, akik köztük élünk, érdekeinknek szerény munkásai vagyunk. Ámde ezt a szegénységi bizonyítványt a művelt magyar elem aroganciájának és indolenciájának köszönheti az iparos osztály.

A magyar társadalom elítje, a kékvérű felső tizezer még mindig a régi kasztróndszerben mozog. Ebben nevelkedtek és ebben maradnak meg utódaik is. A magyar társadalmi életben az iparos egy médium. Csakhogy fordított spirítiszta rendszerben. — A mennyiben akkor ébresztik, amikor szükség van rá, máskor pedig aludni hagyják.

Megismerik, sőt meg is szorongatják vajszinkeztyűsen a kérges kezeket, ha jótékony adakozásért és plane ha voksról van szó: de a társadalmi életben már tudomást sem vesznek róla. Le kell rombolni végre azt a kínai falat, mely elszigeteli az iparos osztályt az ugynevezett „crème“-től. Hiszen oly rég hangoztatott frázis, hogy a munka nemesít! Nos, hát ha nemesít, ez legyen az utieleve az iparosnak a társadalmi életbe.

Épen olyan gyémánszem ő, mint más fia e hazának, csak csiszolatlan.

Hozzák helyre a félszázados mulasztást a kékvérű és szellemi arisztokraták, nyissanak utat és tért az ipar képviselőinek a körtükbe jutásra, fejlesszék szellemi és társadalmi műveltségüket, hogy ezek révén e legkisebbek is a képzettség, az értelmiség nivójára emelkedhessenek.

Ha ez megtörténik, ha a magyar társadalom öntudatára jön annak, hogy szabad hazában egyenlőek vagyunk és teljesíti kötelességét, úgy azt hisszük, erős bástyafala lesz az országnak az iparos osztály, amelynek eddig a megvetésen kívül más sem jutott osztályrésze.

Színház.

Az őszi fordult időjárás lehűtötte a színházba járó közönség kedvét. Egy-két est kivételével csaknem üres ház előtt játszottak színészeink. Az operett előadások, miután Fehér Olga koloratur énekesnő megbetegedett egy hélig szüneteltek.

Vasárnap „A vén bakancsos és fia a huszár” került színpadra, félig telt ház előtt. A szereplők közül jól játszottak: Vihari, Vadász

„Komárom és Vidéke” tárcája.

TÁJFUN HONGKONGBAN.

— Egy magyar orvos eleményei. —

Hongkong, 1909. május 29.

A tájfunról, a kínai tengernek erről a rettenetes erejű forgóviharáról megragadó leírást küld lapunknak Kovács Richárd dr. hazánkfi. Kovács dr. mint egy nagy hamburgi hajóstársaság hajóorvosa ez év május végén szem és fültanuja volt egy ilyen tájfunnak.

A világ legnagyobb forgalmu kikötőjének, az ideális fekvésű Hongkongnak szörnyű átka, a tájfun, újból elvégezte romboló munkáját és Hongkong vizeit hajóroncsok és hullák, utcáit házromok, gyökerestől kitépett fák borítják.

Az utolsóelőtti hatalmas tájfun 1906. szeptember 18-án, bár minden előzetes jelzés nélkül, de nappali időben támadt és ez sokat elvett félelmességéből: hisz könnyebb szembezálni a vésszel és halállal, ha látjuk az ellenséget. Az utolsó tájfun azonban, a melyet néhány nappal ezelőtt megérttem, a május 27-ől 28-ra virradó éjjelen, zuhogó

esőben, vak sötétségben, végtelethez hasonlóan tombolt végig a szerencsétlen városban, a melynek lakói közül egy sem hunyta be szemét, a kikötőben pedig a sötétség és köd mellett a házmagas hullámok, a messze felhabzó tajték fokozták a tomboló elemek borzalmát.

Mint hogy a tájfun a nyári hónapokban évente rendszeresen ismétlődik a délkeleti tengereken, rendszeres megfigyelés folyik az egész partvidéken, Manilától Sanghájig, melynek főcélja a rettenetes forgóvihar központjának haladási irányát megfigyelni és irányáról a hajókat értesíteni, mert jaj annak a hajónak, mely a nyílt tengeren bejut a tájfun közepébe: a szédületes gyorsasággal rohanó hatalmas vízoszlop menthetetlenül pozdorjává zuzza. Május 27-én este 6 órakor jelent meg a hongkongi obszervatorium hatalmas távjelzőjén az első jel: „Háromszáz mértföldnyire Hongkongtól tájfun jelentkezik, iránya egyelőre még bizonytalan!” Gyakoriságánál fogva ezt a jelzést csak kevesen vették komolyan, de mikor féltizkor megjelent a második jel: „Tájfun Hongkong felé!” — lázas izgalom támadt mindenfelé. A parton minden elmozdíthatót biztosítani

iparkodtak, a nagy kikötőből a kis hajók tömegesen menekülnek a kismeretű, biztos Refuge-kikötőbe, a nagy hajók teljes gőzbe helyezkednek, horgonyaikat megnegyeszerzik, a parthoz kikötött hajók távolodnak, hogy a tájfun ki ne vesse őket a partra. A légsúlymérő folyton esik, az első erős szélrohamok mutatkoznak.

Tizenegykor megered az eső, egyre erősödő rohamokban, egyre félelmetesebben üvölt a szél. Negyed tizenkettőkor az obszervatorium magaslatáról három ágyulöves dördül el és megjelenik a veszély közvetlen közelségét jelentő vörös-zöld-vörös jel. Az utcákon, a házakban földrengés érezhető. És néhány perc múlva megjelenik a tájfun. Irítottató erősségű szélrohamok követik egymást gyors egymásutánban, a légbeli tüzésesség csattogása, ropogása hasonlíthatatlanul felülmulja az iménti ágyudörej, minden meg rázkodik alapjában, hatalmas esőtömegek szakadnak le szünet nélkül. A kikötő fölött az első pillanatban szürke köd támad, úgy hogy tíz méternyire sem lehet látni, aztán bágyadtan feltűnnek a hajók vörös lámpái és körben felcsillan az Astrea angol hadihajó reflektorfénye; a víz habzik, forr, egész rendszertelenül hullámhegyek, völgyek támadnak,

Árkosi, Szalma Sándor, Füredi Ilonka és Czákó Mici.

Hétfőn Jókai Mór „Aranyember“ című drámája ment másodszor telt ház előtt. Ezuttal Ladányi személyesítette Timár Mihályt; imponáló nyugodtságával párosult jól átgondolt alakítása megnyerte a közönség tetszését. Timea szerepében Székely Ilonka nagy igyekezettel oldotta meg feladatát.

Kedden Rákosi Jenő regényes operettje a „Bolond“ került színpadra. Fehér Olga e darabban lépett fel először (Bimbilla) a közönség a vizionlátás örömeire tapssal fogadta. Árkosi Vilmos (Bimbó) ez a sokoldalú, értelmes színész kifejezés teliesen személyesítette a bolond áthatatos szerelmét. Vadász Lajos (Pimpó korcsnáros), Tihanyi Vilmos (Drigó) sekrestyés szerepében sok eredetiséggel játszottak.

Szerdán dr. Kunc Jenő „Bálványok bolondja“ című színművének a bemutatója volt telt ház előtt. E darab érdekes tárgya, hogy egy arisztokrata asszony meggondolatlan feslettsége mily rettenetes végzetet juttat egy szertelenül hevülő embernek. Jól játszottak Szabó Irma, Székely Ilonka, Tihanyi, Bakó, Czákó Mici és Füredi Ilonka.

Csütörtökön hasonló sikerrel de kár, hogy gyengén látott nézőtér ismételték meg az ujdonságot.

Pénteken Lehár Ferencz operettje a „Három feleség“ vonzott kicsiny de lelkes közönséget. Jók voltak Fehér Olga, Komáromi Gizi, Füredi Ilonka, Szántó Tihanyi és Földesi.

Heti műsor: Vasárnap délután Forradalmi nász, este Tatárjárás. Hétfőn ujdonság Találka a tébolydában Dobronyi Ödön eredeti hatásos bohózata. Kedden Koldusdiák operette. Szerdán ujdonság Császár katonái Földes Imreszen ációs színműve. Csütörtökön Találka a tébolydában. Pénteken Császár katonái. Szombaton Böregér operette.

a víztömegek ellenállhatatlan erővel dőlnek a partoknak, a hajókra. A négyezeresen lekötött hatalmas nagy gőzösök horgonyláncait könnyű fonálként szakítják el, a nekiszabadult hajókat vad erővel dobálják ide-oda, azok gőzspíjának rekedt, ijeszítő harsogását a szélsivítés sokszorosán felülmúlja. Az idejében biztos helyre nem menekült kis járművek, dzsunkok, motorgőzösök, vagy más hajók szétforgácsolódnak a parcon, vagy a széltől felfordítva, elsüllyednek. Heroizmus volt az, a mit az Astrea legénysége véghezvitt, a midőn a tájfun dühöngése közepette mentőcsónakon segítségére sietett egy kínai dzsunknak, a mely a nagy gőzösnek neki-vágódott és hat embert megmentett a süllyedő járműről.

Ámde a nagy hajók is egymáshoz ütődtek, mások megfeneklettek. A mi gőzössünkön, a gépészekon kívül mindenki a fedélzeten volt, hisz nem tudtuk, melyik pillanatban kell menekülnünk. De kézzel-lábbal kellett kapaszkodni, hogy a forgószelet le ne sodorjon; közvetlen közelünkben, hol itt, hol ott hatalmas hajótestek merültek fel, szinte átnyulhattunk volna hozzájuk, csak a gépek és a kormány működtetésének köszönhető, hogy néhányszor össze nem ütöttünk.

Hirek.

— **Uj csendőrs a varmegében** Neszmély és Dunaalmás községek között indítottak akciót az iránt, hogy csendőrs állítsák fel a két község valamelyikében.

— **A tífusz áldozatai.** Az immár megszűnt tatabányai tífuszjárvány alatt megbetegedett tífuszban 750 ember, ezek közül meghalt 44.

— **A járásbírószék működése Tatabányán.** Junius hó 18-ika óta minden pénteken a Tatabányán megtartandó büntető tárgyalásokra a tatabányai járásbírószék részéről Benes Sándor járásbíró száll ki, a kir. ügyészséget pedig Fogassy Kázmér dr. tatabányai ügyvéd ügyészségi megbízott képviseli.

— **Juuláló énekkar.** A komáromi református egyházi első énekkar folyó évben tölti be fennállásának negyvenedik évfordulóját. A derék énekkar, mely ugy egyházi, mint társadalmi téren kifejtett eredményes működésével tiszteletet és becsülést szerzett tagjainak, ünnepe keretében óhajta megülni a jeles évfordulót. A nyár folyamán a végből diszközgyűlést és estélyt tart, melynek részleteit a napokban állapítják meg a kar működő tagjai.

— **Előjegyzés a főgimnáziumba.** Azon helybeli tanulók, kik a jövő őszi évre a főgimnázium első osztályába be akarnak iratkozni, e szándékukat a gimnázium igazgatójánál már július hó 1-én és 2-án jelentsék be délelőtt 11—12 óra között. Levélben való jelentkezésnek helye nincs. Azen elített napokon bejegyzett tanulók végleges beírása az igazgatónál és az osztályfőnöknél a rendes beírás és felvétel idején, szeptember harmadik napján történik a rendi székházban, még pedig mindig csak délelőtt 9 órától 12-ig. Ha a július elején bejegyzett tanuló a rendes beíratási napokon (szept. 1., 2., 3.) személyesen nem jelentkezik az igazgatónál és osztályfőnökkel, a belépésre való jogosultságát elveszti. Az igazgatóság.

— **Átlépés a polgári fiúiskolába.** A polgári fiúiskola igazgatósága ezen az uton is figyelmezteti a középiskolából a polgári fiúiskolába átlépni óhajtó tanulókat és ezeknek szüleit, hogy tanterv különbözőzeti és felvételi vizsgálatokat csakis a tanév elején tartanak. Az átlépni óhajtó tanulók, vagy ezek szülei július hó 15-ig d. e. 9 és 10 óra között a tanterv különbözőzeti tárgyakból és tananyag-

ból, továbbá a felvételi vizsgálatról a szükséges felvilágosítást az igazgatói irodában megkapják. A kellő időben való jelentkezésre annyival is inkább felhívattak a feltétlenül kívánó tanulókat, mert a későbbi jelentkezők, valamint azok, kik a vizsgálat követelményeinek nem felelnek meg, a polgári fiúiskolába nem vehetők fel.

— **Nagypál Antal Komáromban.** A nádorutcai vakmerő betörőt, aki Holzmann zászlóst hasbalötte, s aki Tatabányán kiugrott a robogó vonatból s aki Szolnokon sikerült újra elfogni, a múlt héten erősen megvasálla, s mivel katonaszökevény, katonai fedezett alatt Komáromba szállították, hogy a tanukkal szembesítsék. Az összes tanuk felismerték, hogy ő követte el a december 4-iki betörést és merényletet. A szembesítés után a budapesti hadbírószék hasonló erős fedezettel visszavittette Nagypál Antalt Budapestre.

— **A könnyen oldódó szappan a ruhát gyorsan tisztítja s a piszkot eltávolítja, a nélkül azonban, hogy a fehérnemű fonálzatát megtámadná.** Ellenben a nehezen oldódó szappannal való dörzsölés a fehérneműnek ártalmas. Minden takarékos háziasszony tehát a könnyen oldódó „Szarvas“-jegyű „Schicht“-szappant, fogja más szappannal szemben előnyben részesíteni. Tisztaságáért 25.000 koronával szavatolunk.

— **A zongora vásárló közönség figyelmébe.** Azoknak, akik zongorát, vagy pianót vásárolnak, fontos érdekük az, hogy minden tekintetben megnyugtató garanciát kapjanak a zongora, vagy pianó tartósságára és kitűnő minőségére nézve. Mint ilyen elsőrendű céget leginkább ajánljuk olvasóink figyelmébe Keresztély minta zongoratermék (Budapest, VI. Váci-körút 22) a hol saját gyártmányain kívül a világ összes gyártmányai a legideálisabb kiszolgálás mellett szerezhetők be. Mindennemű felvilágosítással készséggel szolgál a cég és árjegyzéket ingyen s bérmentve küld.

— **Uri leányok otthona.** Dr. Körösiné művésziesen berendezett leány-otthon, mely a felső leányiskola, leánygimnázium és az országos zeneakadémia szomszédságában, Budapest, Liszt Ferenctér 9. sz. gyönyörű palotában van, minden tekintetben a legelőkelőbb külföldi internátusok példáját követi. Vezetője és tulajdonosa dr. Körösi Manó

A parti bódék és a raktárak recsegve omlottak össze a szél és a hullámok együttes támadása alatt; az első szélrohamok levítették már a Pacific Mail Co. partmenti négyemeletes palotájának egész tetejét; mindezek, valamint a ledülő gázlámpák, kiszakított fák temérdek embert temettek maguk alá. A kínai városrészben néhány ház kártyavárként dült össze. Az utcákon, a Pea olallán épült pompás európai villákban már az első szélrohamok közben elaludt a villanyos világítás és a benlakók remegve várták a legszörnyűbet, hol itt, hol ott szakadt le egy háztető, dült össze néhány fal. A temérdek törött ablak csörömpölése sőtűszerű zajjal járt, a megnyílt lakóhelyiségek pompás berendezését pillanatok alatt összetörte a vihar, elöntötte a vizár. A gyönyörű parkokban, ültetvényekben mérhetetlen kár esett.

Négy teljes óráig dühöngött a rettenetes forgóvihar hong-kong felett; a környező magas hegyek feltartóztatták, nem folytathatta tőlük az utját. Végre utat talált a kínai szárazföld, Kanton felé és amerre elvonult, folytatta pusztítását. A Kantonból Hongkong felé haladó Ying-King személyszállító gőzöst elsüllyesztette, háromszáz utasa közül tán harminc menekült meg. Kantonban kétszáz házat széjjel rombolt, számtalan kis hajót és csak-

nem valamennyi hírdeh „flower boat“-ot (virág-hajót) elsüllyesztette, vagy ötezer embert megölt.

Csak mikor a várva várt reggel felvirradt Hongkong felett, vált lehetségessé a pusztulás nagyságát megítélni, hisz a tájfun dühöngése közben senki sem tudta, hogy áll-e még a szomszédja háza? Vagy ezer ember pusztult el (csak husz európai, a többi kínai volt, főként az elsüllyedt dzsunkok lakói) hat nagy gőzös került zátonyra husz sérült meg jelentékenyebben, vagy százhusz kisebb jármű pusztult el teljesen; hajókban a kár mintegy 250.000 font sterlingre, a szárazon épületekben vagy két millió font sterlingre rugott. Hogy több baj nem történt a tengeren, csakis az obszervatorium mintaszerű jelzésének köszönhető. És a keletázsiai London félelemmel várja az újabb tájfun. Mit érnek a hatalmas paloták, a nagy forgalom, a világvárosi berendezés, a gyönyörű fekvés, ha a kellemetlen tropusi klíma és az állandó kolera és pestis veszély miatt (Hongkong az ázsiai pestis főfészke: háromnapos ittlétem alatt öt esetet jelentettek hivatalosan, de a pestist hospitalbeli kollegák diplomatikusan óvato-leleteleiből könnyű megérteni, hogy van is jóval több) évenként négyezer-öttször hajszálon lóg mindenki élete és vagyona.

óvárosi ügyvéd özvegye, aki az anya szeretetével és a nevelő éberségével viseli gondját növendékeinek. A higiénia legmodernebb eszközeivel védi a növendékek egészségét, tanulmányaikban pedig jeles tanárok vezeték és támogatják őket. Az intézetnek továbbképző tanfolyama is van, melynek célja iskoláikat végzett leányok műveltségének továbbfejlesztése. A részletes feltételekről tájékozást nyújt az intézet prospektusa, a melyet szívesen megküld mind nekinek, aki azt ezen cím alatt kéri: dr. Körösi Manóné leányotthona, Budapest VI., Liszt Ferenc tér 9.

Felelős szerkesztő: **ECSEDI DÉNES.**

Kiadja: a „Komárom és Vidéke“ lapkiadóvállalat.

Elsőrangú fürdőhely

LIPIK
BIZTOSAN GYÓGYITJA

a tápcsatorna bántalmait, hurutokat, cukorbetegségeket izületi bajokat, gyermekkorokat és vérbetegségeket.

Prospektust küld a fürdőigazgatóság **LIPIK** Slavonia

!! A NAGYMOSÁS MOST KÉSZ ÖRÖM !!

Persil
Modernes Waschmittel

A „Persil“, egy modern mósószer!
Teljesen ártalmatlan! Klortartalom nélkül!
Egyszeri kifőzés után hó fehér lesz a fehérnemű!
Feleslegessé teszi a dörzsölést, a keféket és a mosódeszkát!
Nagy munka, — idő — és pénz megtakarítás!
! Ha egyszer megpróbálja, mindig használja!
Egyedüli készítő Ausztria és Magyarországon:
GOTTLIEB VOITH, WIEN, III.
Kapható a helybeli összes fűszerkereskedésben.

MIÉRT VESZ MINDEN SZEGÉNY ÉS GAZDAG
egyaránt

DIANA sósborszeszt?

Mert a fáradt test okvetlen megkíván egy jó

masszirozást.

Mert bedörzsölés által rögtön elmúlnak a meghűléstől és megerőltetéstől keletkezett és visszamaradt fájdalmak.

Mert különös előnye, hogy már a

masszirozás alatt

mulnak el a leghevesebb fájdalmak.

Nagyon sokan cseppenként cukorra vagy vízbe

veszik

mint étvágygerjesztőt és fájdalomcsillapítót.

Munkásoknak is

kincset ér egy üveg valódi

DIANA sósborszesz.

Bedörzsölés után a fáradt, vagy elernyedtt izmok és idegek visszanyerik természetes frissességüket és rugékonyságukat.

A kik sokat utaznak,

azok minden, az utazásnál elkerülhetetlen kellemetlenségektől és bajtól meg lesznek óva, ha **DIANA** sósborszeszt visznek magukkal. — Mert a **DIANA** sósborszesz ihatóvá és teljesen ártalmatlanná teszi a legrosszabb vizet is, hőségtől vagy az utazásnál más okból gyakran előforduló fejfájás és egyéb bajoknál kellemesen ható enyhítő és házi szer **Hajón utazókat** megóvják a rettenetes tengeri betegségekből származó kellemetlen utóbajoktól.

Gyermekápolásnál

valósággal nélkülözhetetlen. Meggátolja, mint óvszer, a test kipállását, a gyakori mandula és toroklobot; fogfájásnál minimálisra redukálja a fájdalmakat.

Munkások,

kik testi erejük után szerzik meg a mindennapi kenyeret, utólérhetetlen, kiváló izomerősítő szert nyernek a **DIANA** sósborszeszben. A fáradt testre üdítőleg hat a gyakori hát és derékfájást meggátolja, néhány előzetes bedörzsölés által.

Az egész országban mindenütt kapható.

Egyedüli készítő:

Erényi Béla gyógyszerész Budapest, Károly-körut 5.

Minden üvegnek plombálva kell lenni.

Használt „DIANA sósborszesz“ üvegeket nem veszünk vissza

Egy üveg Diana sósborszesz

44 fillér

Egy nagy üveg Diana sósborszesz

1 kor. 10 fillér

Egy legnagyobb üveg Diana sósborszesz

2 kor. 20 fill.

Póstán legkevesebb 6 üveg szállítható utánvétel mellett.

Hivatalnokok, dijnokok,

szóval irodai munkát végző és sokat görnyedő egyének jobb, hálásabb szert nem találnak a **DIANA** sósborszesznél, amely a sok ülésből származó, elmaradhatatlan bajok ellen a leghatásosabb biztosan ható szer.

Mint arcápoló szer,

a legkiválóbb a **DIANA** sósborszesz, amely eltünteti a mitesszereket, az arcot simává, tisztává varázsolja. Sikeresen alkalmazható izzadás ellen, valamint szájbiz megőrzéséhez. Fürdővízben, mosdóvízben használva a testnek bámulatos rugékonyságot, üdéséget kölcsönöz.

Fejfájásban

szünetek állítása szerint a **DIANA** sósborszesz biztosan ható és a legolcsóbb haziszer.

Esténként miért használják oly előszeretettel a

DIANA sósborszeszt.

minden házban?

Aki egész nap dolgozik, jön-megy, kifáradt, testileg és szellemileg meg van erőltetve, annak okvetlen szükséges hogy lefekvéskor jól bemasszirozza magát a

DIANA sósborszeszszel

Mert erősíti és edzi a testet.

Mert erősíti és edzi a csontokat.

Mert erősíti és edzi az inakat.

Mert erősíti és edzi az ereket.

Mert a bedörzsölés által a véredények mozgásba jönnek, miáltal fel-frissül az egész szervezet.

Mert a has masszirozása által a széklet teljesen rendbe jön.

Mert a bágyadság a homlok bedörzsölése által végképpen elmúlik.

Akik egész nap az asztal mellett ülnek, görnyednek dolgoznak, olvasnak, innak, rendszeren hátfájásuk van, ezeknek megfizethetetlen egy jó bedörzsölés a valódi

DIANA sósborszeszszel

mely a fájdalmat a masszirozás alatt szünteti meg.

Óvatosság sohasem árt

azért vegyék a legjobb hygienikus **GUMMI-ÖVSZERT** Auer-nél **3 minta 1 korona, 6 minta 1 kor. 80 fill., 12 minta 2 kor. 20 fill., 4 kor. 20 fill., 6 kor. 20 fillér** (bélyegben is küldhető) utasítással és nagy képes árjegyzékkel együtt, amely az összes övszereket és különlegességeket tartalmazza.

AUER H. gummigyárak, Wien I., Wipplingerstrasse No. 15-24.

Steckenpferd-LILIOM TEJSZAPPAN

A legfinomabb szappan a bőr ápolására és a szeplők ellen.

Mindenütt kapható!

Császárfürdő BUDAPESTEN. Nyári és téli gyógyhely a magyar irgalmasrend tulajdona. Elsőrangú **kénes hőviz gyógyfürdő;** modern berendezésű **gőzfürdő,** kényelmes **iszap, medence- és kádfürdők,** melyek kiváló gyógyhatással használhatók az összes **reumatikus- és idegbántalmaknál. Uszodák, hőlég-, szénsavas- és villamosvíz-fürdők. Ivó- és belelegzési-kúra.** Prospektust ingyen és bérmentve küld **AZ IGAZGATÓSÁG.**

A francia Kozmetike győzelme. **DUS KEBELT ELIXIR LAVALIER** használata csak az **külsőleg** biztosan ható szert. **Lavaliertől Párisban.** Egy üveg ára 8 K. Kapható gyógyszertárakban, illatszerekben, drogeriákban vagy utánvétellel a **Lavalierraktártól Wien I., Karlsplatz 8.**

A mosás akár a tánc,
Fáradtságba nem kerül,
Schicht szappant ha használsz,
Még szived is örül.

Schicht szarvasszappana csodálatos, hathatós tisztítóerejét saját szerű előállításának és a legjobb nyersanyagok leg gondosabb kiválasztásának köszöni.

Schicht szarvasszappana kiméli a kezeket és a fehérszínűt! Megtakarít fáradtságot és vesztélséget! Kiméli emelőfogva az egész testet! Megtakarít pénzt, időt és munkát! Tisztasága **30.000** koronával szavatoltatik.

175.000 koronáért

férfi és női fehérneműeket vettem egy csödtömegtől. Ezért helyszüke miatt olesón eladatnak

NŐI INGEK

a legfinomabb siffonból készítve, valódi svájci csipkéekkel és ajurral diszítve, igen szolid kivitel. drbja **1 korona 85 fillér.**

NŐI NADRÁG

finom célra siffonból készítve és valódi svájci csipkéekkel diszítve drbja **1 korona 75 fillér.**

Szétküldi utánvétel mellett:

EMANUEL ROTHOLCZ

OCASSIÓ ÁRUHÁZA

WIEN, VII., NEUSTIFTGASSE 77.

Levelezés minden nyeiven.

Rendelések legkésőbb szerdaig vétetnek fel.

HERKULES MOTOR VALLALAT
BUDAPEST V. VACZI UTI 30.

ELISMERT LEGHIRESEBB CSÉPLŐKÉSZLETEK
TELJES JÓTÁLLÁSSAL
ÜZEMBEN BÄRMIKOR MEGTEKINTHETŐK.

ELŐRENEDÜ SZIVOGÁZTELEPEK
ÜZEMKÖLTSÉG.
LŐERŐ ÚRÁNKINT MB. 1½-2 FILLÉR
ÜZEMZAVAROK KIZÁRVA.
ÁRJEBYZÉK INGYEN.

Szőlő-sajtók

„HERKULES” kettős nyomószervezettel kézi hajtásra.

HIDRALIKUS SAJTÓK

magas nyomás és nagy munkaképesség számára.

Gyümölcs-zuzók, szőlő-malmok, bogozó gépek

Teljesen felszerelt szüretelő készülékek állandóan és kocsira szerelve.

Lé-sajtólók, bogzó őrők.

Aszaló készülékek gyümölcs és főzelék számára, gyümölcs-hámozó és vágó gépek.

Szabad. Önműködő, hordozható és szállítható

„SYPHOMIA”-permetezők szőlők, gyümölcs, fák, komló és szegecs permetezésére.

Szőlő-ekék gyártanak és szállítanak jótállás mellett különleges-ségként legújabb szerkesztés szerint

Mayfarth Ph. és Társa

BÉCS, II/1 Taborstrasse 71.

részletes árjegyzéket ingyen és bérmentve.

gazdasági gépjárai vasöntödéje és gozhámorai által

Küüntetve 620 arany, ezüst éremmel stb

Képviselek és viszontárúsítók kerestetnek

Szt. Lukácsfürdő

gyógyfürdő, Buda.

TÉLI ÉS NYÁRI GYÓGYHELY.

Természetes forró-meleg kénesforrások, iszapfürdők, iszapborogatások massage, vizgyógyintézet, gőzfürdők, hó és kádfürdők. gyógyvizuszodák. — Olcsó és gondos penzió. Csuz, köszvény ideg és bőrbajok, lakás és ellátás felöl kimerítö prospektust ingyen küld a Szt. Lukácsfürdő igazgatósa Buda.

BLUM LAJOS

kőfaragó és sírkő-raktár

magyar művészek által tervezett modern síremlék raktára
BUDAPEST, VIII., KÖZTEMETŐ-UTI 4.

Eladás nagyban és kicsinyben.

Márvány, gránit és syenit

ELVALLAL: építkezési, szobrászati és mindennemű egyéb kőfaragó munkát, nagyobb szabásu sírboltok, sírszobrok, uti-kereszt, talburkolatok, emléktáblák készítését, valamint helybeli és vidéki temetőkben síremlék javításokat, sírfeliratok vésését és aranyozását. —

LE GIFFON

legjobb francia cigarettapapír,
legjobb francia cigarettahüvely
mindenütt kapható!

Eró

sósorszesz a legkiválóbb háziszser, kapható az összes drogeriákban s minden jobb füszer és vegyeskereskedésbe Kisüveg 30 f, közép üveg 1 korona, — nagy üveg 2 korona.

SIREMLEKEK

egyszerűbb és díszesebb kivitelben kaphatók